

Prekentekest: Luk 19,41-48

Da Jesus kom nærmere og så byen, gråt han over den og sa: «Hadde du bare på denne dagen forstått, du også, hva som tjener til fred! Men nå er det skjult for dine øyne. Det skal komme dager over deg da dine fiender kaster en voll opp omkring deg, omringer deg og trenger inn på deg fra alle kanter. De skal slå deg og dine innbyggere til jorden, og det skal ikke bli stein tilbake på stein i deg, fordi du ikke forsto at tiden var kommet da Herren gjestet deg.»

Så gikk Jesus inn på tempelplassen og ga seg til å jage ut dem som drev handel der. Han sa til dem: «Det står skrevet:

Mitt hus skal være et bønnens hus.
Men dere har gjort det til en røverhule.»

Hver dag var han på tempelplassen og underviste. Overprestene og de skriftlærde og alle folkets ledere ville gjerne få tatt livet av ham. Men de fant ikke noen måte å gjøre det på, for hele folket hang ved ham og hørte på ham.

Slik lyder Herrens ord.

Vår bibeltekst starter med at Jesus gråt. I en definisjonsordbok på Nettet, fant jeg dette på svensk: «Gråt är ett emotionellt betingat beteende hos människan. Beteendet, som har en kommunikativ funktion, är endast delvis viljestyrt och består av en kombination av tåravrinning från ögonen, speciellt andningsmönster och ofta ett bölande läte.» Nå vet ikke jeg hva et «bölande läte» blir på norsk, men det høres absolutt ut som at det har med gråt å gjøre.

Det er ikke alltid så lett å forstå et annet språk. Og tilsvarende, når man leser i Bibelen er det heller ikke alltid like lett å forstå hva det handler om. Det var en annen tid, andre skikker og slike ting. Men så ser vi likevel at menneskene til alle tider har vært de samme. Gråt er noe vi også i dag vet hva er, alt fra spedbarnets gråt når det vil ha mat eller oppmerksomhet til gråten over smerte når noen slår seg, eller gråten av glede når man overrumles av gode følelser, og til gråten av raseri slik vi ser det på TV fra andre kulturer der dette er sterke emosjonelle uttrykk.

Jesus gråt to ganger som er referert i Det nye testamente. Begge gangene er det på grunn av medlidenhet for andre, uttrykk for både sorg og omsorg om en vil. Den andre gangen Jesus gråt var da Lazarus var død. Det er noe med stemningen når man møter en familie i sorg, gråt smitter, tårer er uttrykk for medfølelse. Dessuten kjente Jesus avdøde godt. Han kjente også selv at tårer presset på den gangen, selv om han da også visste at snart skulle han vekke sin gode venn til liv igjen, til glede og stor begeistring for alle.

Gråt rører ved dybdene i oss mennesker. Bibelteksten vi nå har lest er fra den gangen da Jesus kom ridende inn i Jerusalem. Det var på palmesøndag før påske, få dager før han skulle korsfestes. Jesus visste om alt som skulle skje. Han kunne lese fremtiden. Den gangen stod disiplene langs veien og hyllet ham som Messias. Evangelieskriverne har lagt merke til forskjellige ting. Lukasevangeliet poengterer at det var flokken av disipler som hyllet ham, ikke folket i sin alminnelighet, mens

Matteusevangeliet nevner spesielt at barna forsatte med å rope «hosianna» i tempelet også etter at Jesus var kommet. Lederne i folket derimot, de mislikte at Jesus ble tatt imot som Messias. De sørget for at glade hosianna-rop etter få dager ble byttet ut med sinte korsfest-rop.

Men altså allerede før Jesus ankom Jerusalem, gråt han over den byen han så i det fjerne. Han visste om byens fremtidige skjebne. Han kjente til folkets ulykke. «Hadde du bare på denne dagen forstått, du også, hva som tjener til fred! Men nå er det skjult for dine øyne.»

Jeg er glad Jesus gråt. Han kunne blitt sinna. Han kunne snudd. Han kunne gått sin vei i forakt. Men Jesus gråt. Han hadde medfølelse for folket som verken ville tro eller ta imot ham. Deres avvisende holdning til Jesus ble da også deres store ulykke. Helt til denne dag har jødene ventet på Messias, men merkelig få har tatt imot han som kom.

Den gang tror jeg folk flest kjente seg trygge og stolte i Jerusalem. Lite visste de om at i år 70 skulle byen inntas og ramponeres av romerske hærstyrker, og templet legges i ruiner. Det er mange i våre dager som gråter når kirker brenner. Da er det mye kulturhistorie som går tapt, og mange har et personlig forhold til slike gudshus. Jeg tror likevel ikke Jesus gråt fordi bygningene skulle ødelegges, selv om han hadde vært i Jerusalem og templet allerede som Barn.

Da tror jeg heller at den nært forestående ødeleggelsen av Jerusalem, som altså kom til å skje knapt fire ti-år fram i tid, ble et levende bilde på den dypeste tragedien i folket. De mistet sitt gudshus, de mistet forbindelsen til himmelens Gud. Som byen kom til å bli lagt i ruiner, slik gikk også deres åndelige og evige liv til grunne. De som hadde del i løftene fra patriarken dager og tilhørte Abrahams ætt, de ble så fullstendig utenfor en fremtid i Guds rike i og med at de ikke tok imot den frelsen Gud hadde gitt, den Messias Gud hadde sendt.

Jeg er glad for at Jesus gråt over Jerusalem. Hadde han blitt sinna og gått sin vei, hadde heller ikke vi som tror i dag noen åpen himmel. De som irriterte seg over hosianna-ropene så ikke at det var i fredens ærend Jesus kom. Men ikke først og fremst for å skaffe fred i landet. Han kom ikke som en nasjonal konge og befrier, men hans rike var av en annen verden. Han skulle skaffe til veie en mulig fred mellom mennesker som tok imot ham, og den Gud som en gang skapte vår verden og som i dag opprettholder alt det skapte, oss inkludert. Jesus er den eneste broen som finnes mellom mennesker og Gud.

Jesus gråt over Jerusalem, men på tempelplassen viste han seg fra en annen side. Da kom hans nidkjærhet for Guds hus til syne i det han jaget ut alle som drev handel og gjorde butikk ut av folkets gudstjeneste. Her møter vi den sinte Jesus. Også en gang til i Det nye testamente møter vi den sinte Jesus. Det var den gangen da noen ville hindre mødrene i å komme med de små barna til Jesus. Den gangen ble han harm og sa: «La de små barn komme til meg og hindre dem ikke.» Luk 18,16.

Så lærer vi i vår kirke at Jesus er den samme i dag som han var det den gang. Han står for det samme. Hans ord skulle aldri forgå, verken det som han selv hadde sagt, eller ordene hans profeter og apostler har forkynt på hans vegne og som vi har med i vår bibel. Det er Guds ord alt sammen og

har ikke begrenset holdbarhetsdato. Det som hadde begrenset holdbarhetsdato hører med til Det gamle testamentets seremoniallov, det vil si hørte med til gudstjenesten i templet som helt fram til denne dag har ligget i ruiner. I tillegg er ikke vi forpliktet på alt som gjaldt i den gamle statlige lovgivningen for nasjonen Israel, selv om det står i Bibelen.

For folk som tror er ikke Bibelen en uforståelig bok der det ene bibelordet slår det andre i hjel, men Bibelen har er en indre sammenheng og logikk. Bibelen er, sammen med nattverden og gudstjenesten mat vi trenger til det åndelige livet. Det er Guds ord til mennesker til alle tider. Vi trenger også bønner og det åndelige fellesskapet. La oss derfor ta alt dette rikelig i mot og leve av det.

Vi har i denne prekenen hørt om at Jesus gråt og at Jesus ble sinna. Men den Jesus som Bibelen forteller om var også en som kunne glede seg når det var gode ting som skjedde. De mer asketiske sa om ham: «Se for en storeter og vindrikker, venn med tollere og syndere!» Luk 7,34. Folk kom til Jesus og han var med i selskap. Folk forsto at han ville dem alt godt.

Jeg tror det er denne Jesus som er til stede i gudstjenesten her i dag. Han har den samme nidkjærheten for Guds hus som den gangen. Han har den samme omsorgen for at folket skal vende om som den gangen. Men i dag møter han oss med glede over alle som tror og over barnet som døpes i kirken.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet.